

Hvad nu selve det foreliggende Lovforslag angaar, er der af Mindretallet i det andet høje Ting udtalt Frygt for, at et stort Erhvervsomraade ved Lovforslaget skulde kunne bringes ind i en Usikkerhedstilstand, der vilde medføre den modsatte Virkning af den tilsigtede. Det var formentlig ogsaa noget i den Retning, den ærede Ordfører for Partiet Venstre hentydede til, da han sagde, at Lovforslaget kunde komme til at virke stik imod sin Hensigt. Jeg har imidlertid ikke kunnet finde nogen Begrundelse for denne Paastand, hverken i Mindretallets Udtalelse i Folketingsbetænkningen eller i de Udtalelser, der under Sagens Behandling faldt fra Venstre og fra konservativ Side i Folketinget. Forslaget tager Sigte paa kollektive Aftaler angaaende de Varer, hvis Priser indgaar i Beregningen af Pristallet, og disse Varer er jo navnlig dem, der anvendes i den almindelige, jævne Husholdning. For flere af disse Varers Vedkommende kan der ikke blive Tale om kollektive Aftaler. I mange Tilfælde stiller Forholdet sig saaledes — deri kan jeg give den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti Medhold —, at Frikonkurrencen er i fuld Virksomhed og er den fornødne Regulator. Det er saaledes konstateret, at for Kolonialvarer var det nye Pristal foruddiskonteret, endda nogen Tid før det fremkom. Ja, det var endda mere end foruddiskonteret. Priserne var gaaet endnu længere ned, end de egentlig behøvede at gaa efter det Pristal, vi fik. Overfor disse Varer vil Forslaget være fuldkommen overflødig, det er rigtigt, men saa er der jo Varer som dem, der blev nævnt af den ærede Ordfører for Partiet Venstre, der er Kødet, som er meget dyrt i Butikkerne i Forhold til, hvad Kreaturerne koster hjemme i Staldene. I dette Øjeblik koster et Kreatur jo mindre i Kroner, end det kostede forud for Krigen, men jeg synes, at Priserne i Butikkerne er ikke saa lidt højere end den Gang. Jeg tror ikke, man kan slaa sig til Taals alene med den Forklaring, som den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti kom med, at det kun var de to bestemte Ting, han nævnte, Folk vilde købe, og at alt det andet maatte puttes i Saltebaljen og sælges med stort Tab. Jeg tror ikke, man er kommet helt til Bunds i Spørgsmaalet ved den Forklaring. Et andet Spørgsmaal er Spørgsmaalet om Fisk, som burde være en langt mere udbredt Fødevarer her i Landet, end den er. Men ogsaa den fremkommer jo til Forbrugerne til en langt højere Pris, end man kan synes er rimeligt, naar man ser paa, hvad de, der fanger Fisken, kan faa for den. Ja, siger den ærede

Ordfører for Venstre, men det vil dog være rigtigst og rimeligst, at Erhvervene selv tager fat paa at ordne den Slags Forhold. Det gør man jo ogsaa Forsøg paa fra Erhvervenes Side, men jeg tror dog, at Erhvervene vilde være taknemmelige, om der fra Lovgivningsmagtens Side blev rakt dem en hjælpende Haand.

Saa er der andre Varer, for hvilke man kan konstatere Prisaftaler; der er saadant noget som Brødet, som jo dog hører til det allernødtørftigste. Der er der ganske afgjort en kollektiv Aftale, som hindrer Prisdaldet i at naa til Bunds. Brødet er dyrere, end det ifølge Pristallet burde være. Naar jeg taler om kollektive Aftaler indenfor Bagerivirksomhederne, er det dog maaske ikke helt korrekt; Betegnelsen kollektiv dækker vist ikke fuldt ud det, der her er Tale om, og Aftaler maaske heller ikke. Det virkelige Forhold er sikkert dette, at de høje Priser paatvinges de mindre Bagere af de større. Naar man spørger en mindre Bager: Hvorfor vil du ikke tage den Chance at se at faa din Forretning gjort større ved at sælge billigere end alle andre, naar det meget vel lader sig gøre, endda med en fin Fortjeneste? lyder Svaret, saadan som det har lydt til mig: Nej, jeg kan ikke sælge billigere, for saa kan jeg simpelt hen ikke faa Mel, og uden Mel ingen Bager. Forholdet er altsaa dette, at Organisationen er saa vidt fremskredet, at man ad Organisationens Vej kan afskære Folk, der vil bryde ud fra en for høj Prisaftale, fra Adgangen til at faa det nødvendige Raamateriale. Se, hvis vi nu vedtog et Lovforslag som dette, hvorefter der var Anmeldelsespligt for saadanne Prisaftaler og Bøder, hvis det viste sig, at Prisaftalerne var værre, end de maatte være, vil jeg dog tro, at saadanne Aftaler kom til at svæve i Luften, de blev jo fuldkommen ulovmedholdelige, og jeg tror, at vi saa meget hurtigt vilde opnaa en forsvarlig Pris for det daglige Brød, hvis Betydning for den jævne Hudholdnings Budget vel nok er større end nogen anden Vares.

Demæst tager Forslaget Sigte paa Materialer til Fremstilling af Varer, efter hvis Priser Pristallet beregnes, og saa tilføjes der: Derunder ogsaa Bygningsmaterialer. Her er vi ved et Forhold, som er i lige saa høj Grad bemærkelsesværdigt, som det er beklageligt. Vi er jo dog vist fra alle Sider enige om, at noget af det, der stærkest er paakrævet, er, at der hurtigst muligt kommer Gang i Byggeriet, men her staar vi overfor Prisaftaler, hvis Ublufærdighed raaber til Himmelen. Det er saaledes oplyst